

**ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัยของครูอาจารย์
คณะเทคโนโลยีสังคมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน**
**The Factors Affecting Barriers to Research Method of Social
Technology Faculty Teachers of Rajamangala University of
Technology, Isan**

ประวิษฐา นัฏฐากรกุล¹ และ จารึก นัฏฐากรกุล²
Prawichaya Nutthakornkul and Jaruk Nutthakornkul

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลของปัจจัยส่วนบุคคล สถานภาพการทำวิจัย และประสบการณ์การอบรมด้านวิจัยที่ส่งผลเป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัย โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นครูอาจารย์คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ปีการศึกษา 2556 ซึ่งได้มาโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย จำนวน 47 คน ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัย และปัจจัยที่ส่งผลเป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสถิติพื้นฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และวิเคราะห์หาอิทธิพลของตัวแปรด้วยการถดถอยแบบโลจิสติก ผลการวิจัยพบว่า ตัวแบบที่พัฒนาขึ้นซึ่งประกอบด้วยตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล สถานภาพการทำวิจัย และประสบการณ์การอบรมด้านวิจัยส่งผลเป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การขาดประสบการณ์ทำวิจัยในหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษาเป็นอุปสรรคที่มีอิทธิพลต่อวิธีการทำงานวิจัยของครูอาจารย์คณะเทคโนโลยีสังคม ที่หน่วยงานหรือองค์กรควรตระหนัก และเร่งพัฒนาศักยภาพดังกล่าว

คำสำคัญ : สถานภาพการทำวิจัย ประสบการณ์การอบรมด้านวิจัย อุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัย

Abstract

The purposes of this research was to study the causal relationships between factors affecting barriers to research method evinced by teachers of Social Technology faculty. This sample comprised 47 teachers of Social Technology faculty of Rajamangala University of Technology, Isan, in the year 2013 were collected by simple random sampling. The instruments included barriers to research method

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ e-mail : prnuttha@gmail.com โทร. 08-5000-8869

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

questionnaires and factorial cause of barriers to research method questionnaires. Data were analyzed by descriptive statistical analysis and Pearson's product moment correlation coefficient method. Furthermore, the causal model applied by the researcher was analyzed through multiple logistic regression analysis on computer program.

The results revealed that the adjusted causal model having a statistically significant effect on method of barriers to research. The variables was consistent with personal information, research status and research experience. Finding indicate that the research experience will the most important barrier of research method to consideration for research potential development in this group.

Keywords : Research Status, Research Experiences, Barriers to Research Method

บทนำ

การวิจัยถือเป็นกระบวนการพื้นฐานสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาและสร้างองค์ความรู้ใหม่ของศาสตร์ในสาขาต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบันระบบวิจัยของประเทศไทยยังไม่เข้มแข็งพอ จึงทำให้การวิจัยไม่พัฒนาเท่าที่ควร (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2548) เนื่องจากมีปัญหาและอุปสรรคของการวิจัยในภาพรวมหลายประการ โดยเฉพาะในบุคลากรที่ทำหน้าที่ครูอาจารย์ ที่นับเป็นวิชาชีพชั้นสูงที่จำเป็นต้องทำวิจัย เพื่อให้เกิดการพัฒนาหรือแก้ปัญหการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่จะแสดงให้เห็นความเชื่อมั่นในการทำงานการเรียนการสอนในอาชีพของตนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งพระราชบัญญัติการศึกษา 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545) ยังเน้นภารกิจการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของครูผู้สอน 3 ประการ คือ 1) การจัดกระบวนการเรียนการสอนและใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวางแผนดำเนินงานและหาเหตุผล โดยผสมผสานองค์ความรู้แบบบูรณาการ เพื่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง 2) เพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ที่ทำให้ผู้สอนสามารถนำมาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการคิด การจัดการ และการปรับประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหากับสถานการณ์จริง 3) นำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน โดยนำผลการวิจัยมาประกอบการตัดสินใจ การจัดทำนโยบาย และวางแผนบริหารจัดการองค์กรให้เป็นแหล่งสร้างเสริมประสบการณ์เรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ

คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เป็นคณะที่มุ่งผลิตผู้เรียนให้เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติมีอาชีพด้านบริหารธุรกิจ ศิลปศาสตร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีคุณธรรม นำความรู้สู่การพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน โดยอาศัยการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ แต่จากสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันกลับพบว่า ในรอบปีงบประมาณ 2554 ครูอาจารย์ของคณะเทคโนโลยีสังคมมีงานวิจัยเพียง 19 เรื่อง โดยเป็นงานวิจัยเงินงบประมาณแผ่นดิน 1 เรื่อง เป็นงานวิจัยเงินงบประมาณราย ได้ 15 เรื่อง และเป็นงานวิจัยเงินงบประมาณภายนอก 3 เรื่อง (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. 2554) ซึ่งนับเป็นจำนวนที่น้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีในปีเดียวกัน ที่พบว่า มีจำนวนงาน วิจัยถึง 259 เรื่อง โดยเป็นงานวิจัยเงินอุดหนุน 54 เรื่อง และงานวิจัยเงินงบประมาณแผ่นดิน 205

เรื่อง ซึ่งแนวคิดปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ของ David Magnusson (2001) เชื่อว่า พฤติกรรมของบุคคลมีสาเหตุมาจากทั้งทางด้านจิตใจและด้านสถานการณ์รอบตัวบุคคลผสมผสานกัน ดังนั้นจำนวนงานวิจัยที่จำกัดของครูอาจารย์อาจจะด้วยเหตุผลหลายประการทั้งปัจจัยพื้นฐานในการทำวิจัย โดยเฉพาะการขาดความรู้พื้นฐานในการทำวิจัย ไม่เข้าใจสถิติ ขาดประสบการณ์ทำวิจัย ไม่เข้าใจขั้นตอนการทำวิจัย ไม่สามารถหาเครื่องมือการวิจัยที่เหมาะสมได้ ตลอดจนขาดแคลนแหล่งค้นคว้าข้อมูลในการทำวิจัย ทำให้การทำวิจัยของครูอาจารย์ยังอยู่ในข้อจำกัด

จากสภาพความสำคัญของการวิจัยและสภาพความเป็นจริงที่ปรากฏดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยเชื่อว่าการศึกษาดังปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัยจะทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐาน และแนวทางในการส่งเสริมให้มีการทำวิจัยของครูอาจารย์ของคณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานให้มากขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพของครูอาจารย์ในองค์กรไปสู่ความเป็น “ครูมืออาชีพ” ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลของปัจจัยส่วนบุคคล สถานภาพการทำวิจัย และประสบการณ์การอบรมด้านวิจัยที่ส่งผลเป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัยของครูอาจารย์คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การทำวิจัยเป็นการสร้างประสบการณ์ที่เป็นเสมือนการพัฒนาครูอาจารย์ซึ่งเอื้ออำนวยประโยชน์ในการสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับกระบวนการแสวงหาความรู้ และยังเป็นการสร้างเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาวิชาชีพ ฝึกความรับผิดชอบ ที่ช่วยให้สามารถกำหนดประเด็นปัญหาและระเบียบวิธีวิจัยได้ง่ายขึ้น ซึ่งผลการศึกษาของอรจริย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2542) ที่ศึกษาวิธีการทำงานวิจัยในกลุ่มตัวอย่างบุคลากรองค์กรภาครัฐและเอกชน 583 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการฝึกอบรมเกี่ยวกับองค์ประกอบการทำวิจัย โดยเฉพาะในด้านเครื่องมือวิจัย นอกจากนี้การศึกษาพยาบาลลูกเงิน ที่ทำงานโรงพยาบาลในเครือมหาวิทยาลัยยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างรับรู้คุณค่าของการทำวิจัยมากกว่าการส่งสมประสบการณ์จากการทำงานวิจัย ด้วยเหตุผลของการขาดแคลนที่ปรึกษาในการทำงานวิจัย (College of Nursing, Nursing Policy Research Institute, 2008) ซึ่งพิชิตฤทธิ์ จรูญ (2556) พบว่าปัญหาในการทำงานวิจัยของนักวิชาการส่วนใหญ่เกิดจากการเลือกใช้สถิติได้ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยนั่นเอง ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดของ David Magnusson (2001) ที่เชื่อว่า พฤติกรรมของบุคคลมีสาเหตุมาจากทั้งทางด้านจิตใจและด้านสถานการณ์รอบตัวบุคคลผสมผสานกันมาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิด โดยเชื่อว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลเป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัยของครูอาจารย์คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล สถานภาพการทำวิจัย และประสบการณ์การอบรมด้านวิจัย โดยมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรประกอบด้วยครูอาจารย์ที่สังกัดคณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ในปีการศึกษา 2556 จำนวน 65 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครูอาจารย์ที่สังกัดคณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ในปีการศึกษา 2556 ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 47 คน

ตัวแปรที่ศึกษา แบ่งเป็นตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Information) คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และสาขาวิชา สถานภาพการทำวิจัย (Research Status) คือ ประสบการณ์ทำวิจัยในหลักสูตร ประสบการณ์เป็นหัวหน้าวิจัยในองค์กรของตน ประสบการณ์เป็นหัวหน้าวิจัยในหน่วยงานอื่น ๆ ประสบการณ์ตีพิมพ์ผลงานวิชาการในหลักสูตรประสบการณ์ตีพิมพ์ผลงานวิชาการในการทำงาน และความต้องการทำงานวิจัยร่วมกับองค์กรของตน และประสบการณ์การอบรมด้านวิจัย (Research Experience) คือ การสอนด้านวิจัยในงานขององค์กร การเคยอบรมการวิจัยหลังสำเร็จการศึกษา ความพอใจในวิทยานิพนธ์ของตน และผลของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผลต่อความสนใจทำวิจัย และตัวแปรตาม ประกอบด้วย อุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัย คือ การไม่เข้าใจสถิติ การขาดประสบการณ์ทำวิจัยในหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา การไม่ได้รับการอบรมวิธีวิจัยมาเพียงพอ การไม่เข้าใจขั้นตอนการทำวิจัย การไม่สามารถหาเครื่องมือการวิจัยที่เหมาะสมได้ และการไม่สามารถค้นหาเอกสารที่ต้องการได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม 4 ส่วน คือ 1) แบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และสาขาวิชา 2) แบบสอบถามสถานภาพการทำวิจัย ประกอบด้วยสถานการณ์ 6 ด้านที่สะท้อนถึงสถานภาพการทำวิจัย ได้แก่ ประสบการณ์การทำวิจัยในหลักสูตรการศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์การเป็นหัวหน้าโครงการวิจัยในองค์กรของตน ประสบการณ์การเป็นหัวหน้าโครงการวิจัยในหน่วยงานอื่น ๆ ประสบการณ์การตีพิมพ์ผลงานในหลักสูตรการศึกษา ประสบการณ์การตีพิมพ์ผลงานในชีวิตการทำงาน และความต้องการทำงานวิจัยกับองค์กรของตน 3) แบบสอบถามประสบการณ์การอบรมด้านวิจัย ประกอบด้วยสถานการณ์ 4 ด้านที่สะท้อนถึงประสบการณ์การทำวิจัย ได้แก่ ประสบการณ์การสอนด้านการทำวิจัยในองค์กร ประสบการณ์การอบรมการวิจัยหลังสำเร็จการศึกษา ความพึงพอใจต่อการทำวิทยานิพนธ์ของตน และผลของวิทยานิพนธ์ต่อความสนใจทำวิจัยในปัจจุบัน และ 4) แบบสอบถามอุปสรรคต่อการทำงานวิจัย ประกอบด้วยสถานการณ์ 6 ด้านที่สะท้อนถึงปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานวิจัย ได้แก่ การไม่เข้าใจสถิติ การขาดประสบการณ์ทำวิจัยในหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา การไม่ได้รับการอบรมวิธีวิจัยมาเพียงพอ การไม่เข้าใจขั้นตอนการทำวิจัย การไม่สามารถหาเครื่องมือการวิจัยที่เหมาะสมได้ และการไม่สามารถค้นหาเอกสารที่ต้องการ โดยแบบสอบถาม 3 ส่วนหลังใช้การประมาณค่าตอบแบบ 2 ระดับ (0 หรือ 1) ซึ่งหากเลือกสถานการณ์ใดผู้วิจัยจะถือว่าสถานการณ์ที่เลือกนั้นเป็นตัวบ่งชี้ว่า “เคย” มีสถานภาพ การทำวิจัยหรือมีประสบการณ์การอบรมด้านวิจัย หรือ “เป็น” อุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัย และจะแทนค่าด้วย “1” แต่หากสถานการณ์ใดผู้วิจัยไม่ถูกเลือกถือว่าสถานการณ์นั้น “ไม่เคย” มีสถานภาพการทำวิจัยหรือมีประสบการณ์การอบรมด้านวิจัย หรือ “ไม่เป็น” อุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัย จะแทนค่าด้วย “0” โดยเครื่องมือเหล่านี้ได้ผ่านการตรวจสอบความตรง

เชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยอาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญและทดลองใช้แล้วพบว่ามีความถูกต้องตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนด หลังจากนั้นเก็บรวบรวมข้อมูลได้นำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา
2. วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวแปรสถานภาพการทำวิจัย ประสิทธิภาพการอบรมด้านวิจัย และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสถานภาพการทำวิจัย ประสิทธิภาพการอบรมด้านวิจัย และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสถานภาพการทำวิจัย ประสิทธิภาพการอบรมด้านวิจัยกับอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัย โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson Product- Moment Correlation Coefficient) และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test)
3. วิเคราะห์หาอิทธิพลของตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล สถานภาพการทำวิจัย ประสิทธิภาพการอบรมด้านวิจัยที่ส่งผลเป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัย และปัจจัยทำนายอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัยโดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบโลจิสติก (Multiple Logistic Regression Analysis) (แบบ Binary Logistic Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์เพื่อคัดเลือกตัวชี้วัดของตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล สถานภาพการทำวิจัย และประสิทธิภาพการอบรมด้านวิจัยที่มีอิทธิพลเป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัย พบว่า ตัวชี้วัดของตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลเป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และสาขาวิชา ส่วนตัวชี้วัดของตัวแปรปัจจัยสถานภาพการทำวิจัยที่มีอิทธิพลเป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การมีประสบการณ์ทำวิจัยในหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา ประสิทธิภาพเป็นหัวหน้าโครงการวิจัยในองค์กร ประสิทธิภาพการเป็นหัวหน้าวิจัยของหน่วยงานอื่น ๆ และประสิทธิภาพการตีพิมพ์ผลงานในชีวิตการทำงาน และตัวชี้วัดของตัวแปรปัจจัยประสิทธิภาพการอบรมด้านวิจัยที่มีอิทธิพลเป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การมีการเรียนการสอนด้านวิจัยในงานของตน การเข้าร่วมอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับการวิจัยหลังสำเร็จการศึกษา และผลของวิทยานิพนธ์หรือโครงการต่อความสนใจทำวิจัยในปัจจุบัน ดังตารางที่ 1
2. ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานพบว่า ตัวชี้วัดของตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล สถานภาพการทำวิจัย และประสิทธิภาพการอบรมด้านวิจัยที่ผ่านการคัดเลือกส่วนใหญ่มีอิทธิพลเป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งตัวชี้วัดที่สามารถพยากรณ์อุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัยได้มากที่สุดคือ การขาดประสบการณ์ในการทำวิจัย และการไม่สามารถหาเครื่องมือที่เหมาะสมได้ รองลงมาคือ ความไม่เข้าใจขั้นตอนการทำวิจัย และการไม่สามารถค้นหาเอกสารที่ต้องการได้ ส่วนตัวชี้วัดการไม่ได้รับการอบรมวิธีการทำวิจัยมาเพียงพอจะพยากรณ์อุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัยได้น้อยที่สุด หรืออาจสรุปได้ว่าการขาดประสบการณ์ทำวิจัยในหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษากลายเป็นตัวชี้วัดอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัยของครูอาจารย์คณะเทคโนโลยีสังคมที่มีอิทธิพลมากที่สุด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ค่าขนาดของความสัมพันธ์อัตราการเปลี่ยนแปลงของความน่าจะเป็น ความน่าจะเป็นทางสถิติ และค่าไค-สแควร์ของตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล สถานภาพการทำวิจัย และประสบการณ์การอบรมด้านวิจัยกับอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัยของครูอาจารย์คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปัจจัยส่วนบุคคล/สถานภาพการทำวิจัย/ ประสบการณ์การอบรมด้านวิจัย		อุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัย																	
		ไม่ทำวิจัยหรือทำโครงการ			ขาดประสบการณ์			ไม่ได้รับการอบรมทาง			ไม่ทำวิจัยจนจบ			ไม่อ่านหรือทบทวนเรื่อง			ไม่อ่านหรือค้นหาค้นหา		
		β	OR	p	β	OR	p	β	OR	p	β	OR	p	β	OR	p	β	OR	p
ปัจจัยส่วนบุคคล	เพศ	.59	.81	.33	.31	.37	.48	-1.47	.77	.07	-.43	.35	.33	1.53	3.64	.24	.42	.53	.46
	อายุ	-.11	.11	.29	.33	.39	.50	.03	.03	.99	.52	.69	.21	-.85	.57	.01*	.17	.18	.35
	ระดับการศึกษา	-.96	.61	.17	-.57	.43	.67	-21.30	1.00	.00**	-.95	.61	.26	-.84	.57	.82	-.26	.22	.72
	ตำแหน่งทางวิชาการ	-.58	.44	.22	-.93	.60	.60	-.85	.57	.20	-.65	.48	.73	-17.49	1.00	.22	.56	.75	.20
	สาขาวิชา	.08	.08	.35	-.45	.36	.01*	.09	.10	.77	-.09	-.08	.58	-.37	.31	.56	.08	.08	.60
	χ^2	5.09			8.98			18.64			4.37			9.42			2.47		
สถานภาพการทำวิจัย	ประสบการณ์การทำวิจัยในหลักสูตร	-.76	.53	.29	-3.15	.95	.00**	-.61	.40	.48	-1.51	.77	.05	.35	.40	.94	20.1	5.63	.04*
	ประสบการณ์ทำวิทยานิพนธ์ในหลักสูตร	-1.15	.68	.11	.30	.35	.48	-1.95	.85	.00**	.22	.24	.56	.01	.01	.85	2.05	6.78	.03*
	ประสบการณ์ทำวิทยานิพนธ์นอกหลักสูตร	-.22	.20	.27	.64	.89	.98	-.25	.22	.13	-35.98	1.00	.08	-19.54	1.00	.21	.44	.56	.02*
	ประสบการณ์ตีพิมพ์ในหลักสูตร	.03	.03	.92	.30	.36	.72	-.04	.04	.59	-.08	.07	.36	-.36	.30	.74	-.12	.11	.55
	ประสบการณ์ตีพิมพ์ในการทำงาน	-.13	.12	.41	-.01	.01	.74	-1.73	.82	.01*	-1.08	.66	.13	.87	1.38	.68	1.41	3.09	.01*
	ความถี่ในการทำวิทยานิพนธ์	21.62	1.46	.10	19.83	3.11	.34	.84	.56	.77	-20.09	1.00	.25	18.43	.01	.61	-1.19	.69	.36
	χ^2	7.68			16.05			15.92			11.87			3.68			16.88		
ประสบการณ์รวม	การเขียนการสอนวิทยานิพนธ์	-.98	.62	.11	.57	.77	.92	-3.00	.95	.00**	-20.60	1.00	.01*	-.51	.40	.67	1.33	2.80	.07
	การศึกษาร่วมอบรมวิจัย	-.03	.03	.68	-1.03	.64	.14	-22.35	1.00	.03*	19.50	1.96	.51	19.33	1.48	.53	19.88	3.33	.32
	ความถี่วิทยานิพนธ์	1.68	4.39	.42	-.07	.07	.14	1.58	3.89	.79	40.13	1.68	.38	19.33	1.50	.53	-.68	.45	.67
	ผลของวิทยานิพนธ์คือความสนใจ	-.63	.47	.59	-2.58	.94	.00**	-1.05	.65	.24	-20.97	1.00	.00**	-.02	.02	.68	-.06	.06	.97
	χ^2	4.16			13.81			22.49			23.19			1.73			5.06		

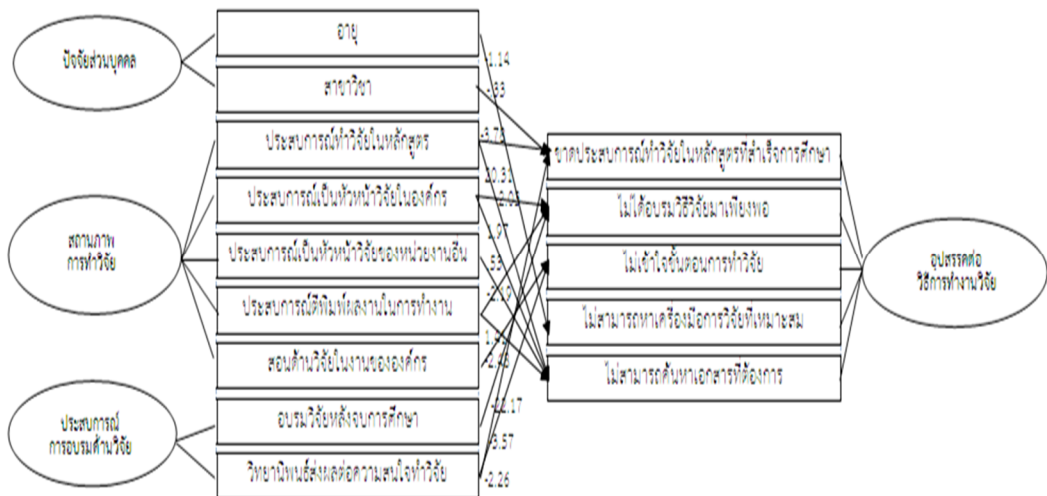
ตารางที่ 2 ค่าขนาดของความสัมพันธ์ อัตราการเปลี่ยนแปลงของความน่าจะเป็น ความน่าจะเป็นทางสถิติ ค่าไค-สแควร์ และร้อยละการพยากรณ์ของตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล สถานภาพการทำวิจัย และ ประสบการณ์การอบรมด้านวิจัยกับอุปสรรคด้านวิธีการทำงานวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล/สถานภาพการทำ วิจัย/ประสบการณ์การอบรมด้านวิจัย/ อุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัย		β	OR	p	χ^2	PC
ขาดประสบการณ์						
X ₁	สาขาวิชา	-.33	.28	.01*	30.75	89.4
X ₂	ประสบการณ์วิจัย	-3.78	.97	.00**		
X ₃	วิทยานิพนธ์ต่อความสนใจ	-3.57	.97	.00**		
ไม่ได้อบรมวิธีวิจัย						
X ₂	ประสบการณ์เป็นหัวหน้า โครงการ	-2.03	.87	.00**	22.25	78.7
	ประสบการณ์ตีพิมพ์	-2.19	.88	.01*		
X ₃	อบรมหลังเรียนจบ	-22.17	1.00	.03*		
ไม่เข้าใจขั้นตอนการทำวิจัย						
X ₃	สอนวิจัยในงาน วิทยานิพนธ์ต่อความสนใจ	-2.48 -2.26	.91 .89	.01* .00**	14.05	85.1
ไม่สามารถหาเครื่องมือที่เหมาะสม						
X ₁	อายุ	-1.14	.68	.01*	6.70	89.4
ไม่สามารถค้นเอกสารที่ต้องการ						
	ประสบการณ์ทำวิจัยใน หลักสูตร	20.31	5.67	.04*	16.56	85.1
X ₂	ประสบการณ์เป็นหัวหน้าใน องค์กร	1.97	6.18	.03*		
	ประสบการณ์เป็นหัวหน้า องค์กรอื่น	.53	.69	.02*		
	ประสบการณ์ตีพิมพ์	1.41	3.11	.01*		

สรุปและวิจารณ์ผล

ผลการวิจัยพบว่า วิธีการทำงานวิจัยได้รับอิทธิพลจากการขาดประสบการณ์ในการทำวิจัย และการไม่สามารถหาเครื่องมือที่เหมาะสมเป็นตัวชี้วัดที่พยากรณ์อุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัยได้มากที่สุด รองลงมาคือ ความไม่เข้าใจขั้นตอนการทำงานวิจัย และการไม่สามารถค้นหาเอกสารที่ต้องการได้

ส่วนตัวชี้วัดการไม่ได้รับการอบรมวิธีการทำงานวิจัยมาเพียงพอจะพยากรณ์อุปสรรคต่อการทำงานวิจัยได้น้อยที่สุด หรืออาจสรุปได้ว่า การขาดประสบการณ์ทำวิจัยในหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษาเป็นตัวชี้วัดอุปสรรคต่อการทำงานวิจัยของครูอาจารย์คณะเทคโนโลยีสังคมที่มีอิทธิพลมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของธรรมาถ เจริญบุญ และมุกดา พนาสธิต (2554) ที่พบว่า การขาดประสบการณ์ในการทำวิจัยเป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัยของจิตแพทย์รุ่นเยาว์ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะประสบการณ์การทำวิจัยในหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษาเป็นการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดให้เป็น คิดให้ได้ และกล้าแสดงความคิดเห็นของตนออกมา ในลักษณะของการเลือกข้อคิดหรือปัญหาที่ตนสงสัยและอยากทราบคำตอบ ซึ่งจะนำมาสู่การเลือกปัญหาสำหรับทำวิจัย หากขาดประสบการณ์เหล่านี้ก็มักจะประสบปัญหาในการกำหนดหัวข้อที่จะทำวิจัย ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาสังคมไทยไปสู่การเป็นสังคมที่อุดมปัญญา นอกจากนี้ยังพบว่า วิทยานิพนธ์/โครงการในอดีตที่ส่งผลต่อความสนใจทำวิจัยในปัจจุบันมีอิทธิพลเป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัยเป็นอันดับรองลงมา ทั้งนี้เพราะการขาดความสนใจจะยิ่งทำให้บุคคลขาดแรงจูงใจในการทำงานวิจัยด้วย (Maslow, 1962) ซึ่งความด้อยประสบการณ์นี้ยังทำให้ไม่สามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ในการทำวิจัยต่อผู้เรียนในการเรียนการสอนได้ เนื่องจากตัวครูอาจารย์ผู้สอนเองก็ยังไม่เข้าใจขั้นตอนการทำวิจัย นับเป็นอุปสรรคเชิงลูกโซ่ที่ทำให้ไม่สามารถจะมีศักยภาพเพียงพอที่จะเป็นหัวหน้าโครงการวิจัยในองค์กรของตนได้ ดังภาพที่ 1 ดังนั้นฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคลจึงควรตระหนักถึงความสำคัญของประเด็นปัญหานี้ในการพิจารณาคัดเลือกบุคลากรเข้าดำรงตำแหน่งครูอาจารย์ของคณะฯ เพราะนอกจากจะส่งผลต่อการเพิ่มศักยภาพวิธีการทำงานวิจัยขององค์กรแล้ว ยังส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนอีกด้วย

ภาพที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัยของครูอาจารย์คณะเทคโนโลยีสังคม

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณแหล่งทุนอุดหนุนการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ที่มีส่วนช่วยให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่3)**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ธรรมนาถ เจริญบุญ และมูทิตา พนาสถิตย์. (2554). **การทำวิจัยของจิตแพทย์รุ่นใหม่: การศึกษาถึงสถานภาพประสบการณ์และอุปสรรคต่อการทำวิจัย**. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย, 56(2), 189-200.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2556). **การพัฒนาข้อเสนองานวิจัยเพื่อก้าวสู่ตำแหน่งทางวิชาการ**. การประชุมเสวนาวิชาการ (วันจันทร์ที่ 1 เมษายน 2556) ณ ห้องประชุมกิจจาทร2.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน. (2554). **รายงานประจำปี 2554**. นครราชสีมา: ศูนย์ปฏิบัติการสื่อสารสิ่งพิมพ์คณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2548). **กรอบยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะ 4 ปี (2548-2551)**. มติคณะรัฐมนตรี. 11 มกราคม 2548.
- อรจิรัช ณะ ตะกั่วทุ่ง. (2542). **การศึกษาความต้องการของบุคลากรฝึ กอบรมเกี่ยวกับความรู้จากฐานงานวิจัยด้านฝึ กอบรม**. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (โสตทัศนศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- College of Nursing, Nursing Policy Research Institute, Yonsei University. (2008). **Research activities and perceptions of barriers to research utilization among critical care nurses in Korea**. Intensive Crit Care Nurs, 24(5), 314-322.
- Magnusson, D. (2001). **The holistic-interactionistic paradigm: Some directions for empirical development research**. European Psychologist, 6(3) :153-162.
- Maslow, A.H. (1962). **Toward a psychology of being**. NY : Van Nostrand Reinhold Company.